

Meerjarenplan Oudervereniging Balans 2024-2027 met jaarplan 2025

De eerste versie is vastgesteld door bestuur op 22 november 2021

Versie januari 2024 vastgesteld door het bestuur op 8 februari 2024

Jaarplan 2025 vastgesteld door bestuur op 30 januari 2025

Inleiding

Dit document is tot stand gekomen door overleg tussen het team van Balans, het bestuur, voorgaande meerjarenplannen en de organisatie-analyse met advies van PGO-support uitgevoerd zomer '23.

In 2021 heeft het bestuur vanwege de financiële positie van de vereniging besloten tot het bijstellen van de koers. Eind 2022 heeft het bestuur geconstateerd dat deze koerswijziging succesvol is geweest en de organisatie (ook financieel) op orde is. De organisatie voorziet in de kerntaken van een PG-organisatie; het faciliteren van lotgenotencontact, het geven van informatie en advies en is actief op het gebied van belangenbehartiging binnen onderwijs, zorg en wetenschap.

Vanaf 2023 is de koers van Balans (nog) meer gericht op het toekomstbestendig maken van de organisatie. We zien dat de vraag van ouders aan Balans steeds vaker gaat over rechten en plichten van het kind, de ouder en overheids(-instellingen) en ondersteunen en informeren ouders hierbij.

Doel voor Balans is meer impact en een groter bereik. Waarbij naast onze hoofdtaken de ambitie ook is (meer) bijdragen aan preventie door ouders eerder te bereiken, ondersteunen en informeren en nog meer samenwerking met andere patiëntenorganisaties, kennisinstituten en (preventieve) zorgpartijen. Om Balans hierbij te ondersteunen hebben we in 2023 PGO-support een externe analyse van de organisatie laten maken met adviezen voor meer impact en bereik.

Trots op Balans

Balans is opgericht in 1987 en levert al 36 jaar ondersteuning aan ouders van kinderen met ontwikkelingsproblemen en een ondersteuningsvraag. In nauwe samenwerking met een groot netwerk professionals en wetenschappers. We ondersteunen ouders in de samenwerking met onderwijs en zorg, informeren hen en geven uitleg over hun rechten. Zodat zij de belangenbehartiger kunnen zijn voor hun kind.

Dit doen we met een compact (ervaringsdeskundig) team op het landelijke bureau en met een enthousiaste groep van gedreven vrijwilligers. Ervaringsdeskundigheid is onmisbaar en onbetaalbaar.

We zijn ook trots op onze leden, steunleden en donateurs. Zij vormen de solide basis van onze vereniging. Hoe meer leden, steunleden en donateurs. Hoe krachtiger onze stem zal meewegen in lobby en belangenbehartiging.

Tevens zijn we trots op de positie die Balans nu heeft en dat we van daaruit mee kunnen bouwen aan een inclusieve en solidaire samenleving. We werken aan groei van onze projectenportefeuille. De projecten versterken de kennisopbouw over en voor onze doelgroep, vergroten onze impact en bereik en breiden de netwerken met samenwerkingspartners uit. De inkomsten dragen bij aan de noodzakelijke financiële impuls.

Missie Balans

Vereniging Balans versterkt de positie van ouders van kinderen en jongeren met ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en/of gedrag en zet zich in voor een gezonde mentale ontwikkeling en welzijn.

Dit doen wij door belangenbehartiging en uitwisseling van kennis en ervaringen tussen ouders, onderwijs, zorg en wetenschap.

Visie Balans

Balans werkt continu aan het optimaliseren en faciliteren van het uitwisselen van kennis en ervaring tussen ouders, de kwaliteit van informatievoorziening en belangenbehartiging voor ouders van kinderen en jongeren met ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en/of gedrag, mentale ontwikkeling en welzijn. We volgen nieuwe wetenschappelijke kennis en maatschappelijke ontwikkelingen en dragen bij aan onderzoeken. Die we gebruiken bij het door ontwikkelen en versterken van onze organisatie.

We werken aan meer impact, een groter bereik en een (financieel) gezonde organisatie. We signaleren dat juist ouders en kinderen met een ondersteuningsvraag regelmatig niet de zorg

en voorzieningen krijgen waar ze wel recht op hebben en die noodzakelijk zijn. Dat deze jeugdigen te vaak geen of niet passend onderwijs ontvangen en dat rechten van ouders en jeugdigen voor hen niet duidelijk zijn, onvoldoende worden nageleefd of gerespecteerd.

We zetten ons in de informatievoorziening en belangenbehartiging actief in voor verbeteringen van de samenwerking tussen ouders, onderwijs en zorg. Waarbij we streven naar preventie door ouders vroegtijdig te bereiken, informeren en ondersteunen. Door ouders eerder te ondersteunen en informeren over passend onderwijs, jeugdhulp en rechten van ouders en jeugdigen kunnen zij een meer gelijkwaardige gesprekspartner zijn en kunnen escalaties worden voorkomen.

Daarbij dragen we bij aan en volgen we nieuwe wetenschappelijke kennis en maatschappelijke ontwikkelingen en gebruiken deze bij het door ontwikkelen van onze organisatie op het gebied van onze kerntaken. En werken we aan meer impact en een groter bereik.

Veranderopgave voor meer impact en bereik (2024-2027)

Op basis van een brainstormsessie met het team, directie en bestuursvoorzitter in mei 2023 hebben we de focus voor het Balans van de toekomst aangescherpt. PGO-support heeft op verzoek van Balans een externe analyse van de organisatie uitgevoerd op het gebied van impact en bereik. De opbrengst van deze sessie en het externe onderzoek door PGO-support heeft geleid tot voorstellen voor aanpassing van de missie en visie. En het formuleren van wensen en doelen die richting geven aan de veranderopgave voor meer impact en bereik.

Het meerjarenbeleidsplan met de veranderopgave zal jaarlijks worden geëvalueerd en bijgesteld.

Wensen en doelen bij de veranderopgave voor meer impact en bereik (op hoofdlijnen gebaseerd op extern onderzoek PGO-support):

1. Balans is een toekomstbestendige organisatie die meer ouders eerder (voordat er escalaties en conflicten ontstaan) bereikt en ondersteunt. De ouders zijn de eerste belangenbehartigers van hun kind(eren).

Doel is om naast een landelijk aanbod ook een sterker regionaal aanbod met een bredere dekking te hebben:

- Dat ouders ondersteunt bij het zijn van een goed geïnformeerde en gelijkwaardige gesprekspartner.
- Zodoende (grote) conflicten met het onderwijs en zorg voorkomt en/of beter in staat stelt om oplossingen te vinden.
- Door middel van effectieve belangenbehartiging werkt aan inclusie en verbetering van jeugdzorg, onderwijs en de rechtspositie van ouders en jongeren.

2. Balans is een organisatie die voor alle ouders van jeugdigen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en/of gedrag, mentale ontwikkeling en welzijn het verschil maakt.

Balans zal daarbij inzetten op een meer realistische afspiegeling van ouders in de maatschappij en in de interne en externe communicatie.

Doelen:

- Zichtbaarheid vergroten, zowel digitaal als fysiek.
- Bekende en onbekende stakeholders betrekken op micro-, meso- en macroniveau.

3. Balans is een organisatie die financieel gezond is en aansluit bij de behoeften van de brede achterban van ouders in de veranderende samenleving.

Doelen:

- Terugloop van het ledenaantal beperken of stoppen.
- Achterbanraadpleging breder insteken dan alleen voor de leden
- Meer financiële middelen genereren voor investeringen en het bedienen van meer ouders.

4. Op het gebied van lotgenotencontact en informatievoorziening voorziet het aanbod van Balans in de behoeften en vragen van ouders (deze gaan steeds vaker over rechten en plichten van het kind, de ouder en overheidsinstellingen), passend bij deze tijd.

Doelen:

- De website toegankelijk maken voor alle doelgroepen ouders. Dat geldt ook voor online en offline lotgenotencontact (digitale community), evenementen en webinars.
- Het buddyproject, gefinancierd door ZonMw wordt voortgezet, doorontwikkeld en verspreid.

Realisatie van de veranderopgave

Voor het realiseren van deze veranderopgave moeten keuzes gemaakt worden. De weg om te komen tot keuzes en de uitvoering van gewenste veranderingen is omschreven in een actieplan. Voor de uitvoering van het plan heeft Balans een PGO subsidie gekregen. Het onderzoek rond de veranderopgave is gestart in september 2024 en wordt afgerond in augustus 2026 en zal worden uitgevoerd in lijn van het actieplan behorende bij de aanvraag. De keuzes en het aanbrengen van focus zal Balans verdiept en onderbouwd doen door doelgroeponderzoek, achterban raadpleging en een stakeholderanalyse te maken. Zodat we werken aan realistische en haalbare korte- en lange termijn doelen en het toekomstbestendig maken van Balans.

Daarbij is een belangrijk doel het verstevigen van de gezonde financiële positie van Balans bijvoorbeeld door ledenwerving en behoud, kort- en langdurige programma- en projectenfinanciering en het verkennen en onderzoeken van mogelijkheden van sponsoring door publieke en private organisaties. Met ook onderzoek naar de toekomstbestendigheid van Balans als ledenorganisatie in de huidige vorm.

De directie zal trekker zijn van de veranderopgave en in nauwe samenwerking met het team beslissingen over de koers van Balans en organisatie brede vraagstukken voorleggen aan het bestuur.

Met de jaarlijkse doelen werken we aan het realiseren van de lange termijn wensen en doelen die helder worden tijdens de onderzoeksfase van de veranderopgave.

Doelen, resultaten en taken 2025

Naast de 'reguliere' taken van Balans en de veranderopgave met doelen/wensen voor meer impact en bereik (zie hierboven) zal het team samen met het bestuur en vrijwilligers werken aan onderstaande taken.

Eind 2023 kwam de vernieuwde *website* live. Waarop informatie beter vindbaar is. De website ziet er toegankelijker, dynamischer en aantrekkelijker uit. En er zijn verschillende nieuwe functies toegevoegd zoals een pop-up voor aanmelden voor de nieuwsbrief. De website is meer geschikt voor lezen en navigeren op mobiel.

- 1. In 2025 willen we een start maken met het verder uitbreiden van onze digitale toegankelijkheid. En een platform gaan bouwen waar ouders elkaar digitaal kunnen ontmoeten, ervaringen uit kunnen wisselen, elkaar tips kunnen geven, steunen, informeren en empoweren. Dit gaan we samen doen met Mama Vita. De e-community zal bereikbaar zijn via de websites van beide organisaties.**
 - De e-community zal gebouwd worden binnen de technische omgeving van Boven Jan.
 - Voor het ontwikkelen van de e-community zal Balans samen met Mama Vita een investering doen uit eigen middelen en daarnaast middelen gaan werven.
 - Ondersteund door getrainde moderators kunnen ouders elkaar op deze plek in een veilige omgeving ontmoeten en versterken.
 - Ook onze vrijwilligers kunnen elkaar in besloten groepen ontmoeten, steunen en kennis uitwisselen op deze e-community.

Wanneer je ouder bent van een kind met een ondersteuningsvraag heeft dit ook impact op het ouderschap. Ouders vervullen naast de rol van ouder van hun kind ook de rol van zorgverlener en belangenbehartiger voor hun kind. Een kind hebben met een ondersteuningsvraag heeft invloed op het hele gezin. De relatie met je partner, maar heeft ook impact op brusjes en contacten met familie, vrienden, en vrijetijdsbesteding. Uit de buddyondersteuning waar Balans de afgelopen jaren in verschillende projecten - zowel online als fysiek - positieve ervaringen mee heeft opgedaan weten we dat veel ouders behoefte hebben aan steun bij het vervullen van deze rollen.

Ouders die een buddy hebben voelen zich gesteund en zekerder, zijn beter geïnformeerd. Maar vinden het ook lastig om de steun van de buddy weer los te laten en op eigen benen te gaan staan. Ze geven aan behoefte te hebben aan contact met lotgenoten in een

vergelijkbare situatie. Ouders die elkaar kunnen steunen en begrijpen zonder dat hier veel woorden voor nodig zijn.

2. Voor ouders die na buddysteun behoefte hebben aan meer steun, en voor ouders die aangeven behoefte te hebben aan meer tools en contact met andere ouders van kinderen met een ondersteuningsvraag ontwikkelt Balans 'Ouderpower'. Balans doet dit samen met Mama Vita.

- Er wordt een fysiek, online en hybride cursusaanbod ontwikkeld
- Centraal staat de impact van het hebben van een kind met een ondersteuningsvraag op het ouderschap en de rol als ouder
- Het aanbod zal aangevuld worden met informatieve en interactieve e-learnings. Dit is een nieuw aanbod voor Balans wat we ook technisch moeten gaan ontwikkelen.
- De cursus zal ook aangeboden worden aan gemeenten (informele aanbod)
- We doen voor dit project een aanvraag bij ZonMw voor een 2-jarig project Ouderpower. Afhankelijk van of de aanvraag wordt gehonoreerd kunnen we dit project verder uitbreiden.
- De Christelijke Hogeschool Ede is gevraagd om aan het eind van het traject onderzoek te doen naar het ontwikkelde aanbod.

3. 2024 was door Balans uitgeroepen tot het jaar van de 'thuiszitters'. Op 9 december hebben we het rapport 'Thuiszitters Tellen 2024, een ander licht op passend onderwijs' gepresenteerd tijdens een avond met politiek, beleidsmakers, ouders, jeugdigen en zorg. Het rapport heeft veel media-aandacht gekregen en draagt bij aan het zichtbaar(der) maken van de omvang en impact van dit probleem voor het gezin en de maatschappij. In 2025 blijven we:

- Ouders met elkaar in contact brengen online via 'ouders van thuiszitters in verbinding'.
- De Discord (forumfunctie) voor ouders van thuiszitters, in 2024 gestart als een pilot in Discord, zal worden voortgezet tot Balans een e-community heeft ontwikkeld waar ouders elkaar kunnen ontmoeten.

Daarnaast zullen we ons inzetten in lobby en belangenbehartiging om een daadwerkelijke systeemverandering te bereiken met daadwerkelijk volwaardig passend onderwijs voor alle kinderen. Met erkenning van de impact en omvang van de thuiszittersproblematiek, met leerrecht geregeld in de wet en zorgplicht die daadwerkelijk wordt nageleefd door de scholen.

4. Balans zal net als voorgaande jaren weer komen met een aanbod van webinars, live bijeenkomsten, familiedagen voor onze leden en niet-leden. En trainingen, intervisie en deskundigheidsbevordering voor onze vrijwilligers.

- In 2025 zal Balans naast het reguliere aanbod focussen op ouders van kinderen met leesproblemen of dyslexie. Met 3 regionale regiobijeenkomsten (waar ook onderwijs en zorg voor wordt uitgenodigd), webinars en 'in verbinding' bijeenkomsten voor ouders

van kinderen met leesproblemen of dyslexie. Dit in samenwerking met Dyslexie Centraal.

- Balans en Mama Vita zullen samen in april een familiedag organiseren op een locatie van 'het vergeten kind'. Waar onze leden en andere belangstellende ouders samen met hun familie elkaar kunnen ontmoeten. En ervaren dat ze er niet alleen voor staan of de enige zijn.
- 5. Balans zal de in 2023 en 2024 gestarte *project brochure VT meldingen bij niet passend onderwijs* verder uitvoeren / afronden.**
- De interactieve brochure VT-meldingen bij niet-passend onderwijs zal in 2025 worden afgerond. Deze brochure heeft een preventieve functie. Namelijk het voorkomen van VT-meldingen bij geschillen over passend onderwijs door lobby en bekendheid bevorderen in het veld. Vergroten bekendheid bij ouders en professionals over andere mogelijkheden bij conflicten en vastgelopen situaties casussen. Voor de definitieve afronding moet worden gewacht op een product van OCW omdat hiernaar gelinkt moet worden in de interactieve brochure.
- 6. De *lobby en belangenbehartiging* in het onderwijsveld van Balans is sterk. Met onze samenwerkingspartners zitten we aan de belangrijkste overlegtafels en beïnvloeden we op beleidsniveau en via de landelijke politiek. Er is in 2024 succesvol geïnvesteerd in lobby en belangenbehartiging op het gebied van zorg. Waardoor Balans nu ook gepositioneerd is als serieuze belangenbehartiger voor ouders en jeugdigen binnen de zorg. Balans trekt hierbij op met onze koepelorganisatie MIND.**
- Balans is actief in verschillende werkgroepen van de Hervormingsagenda Jeugd zoals de werkgroep toegang, stevige lokale teams en reikwijdte, klankbordgroep levenslang en levensbreed en leefwereldtoets.
 - De uitvoering van de motie over de afschaffing van de verwijsindex risicojongeren, het bijbehorende wetswijzigingstraject en het ontwikkelen van informatiemateriaal.
 - We participeren in wetenschappelijk onderzoek op het gebied van ontwikkelingsproblemen, neurodiversiteit, onderwijs, zorg en zijn actief bij richtlijnontwikkeling. In 2025 gaat dit bijvoorbeeld om de psycho-sociale Jeugdgezondheidszorg richtlijnen zoals pesten, ADHD, autisme, seksuele ontwikkeling, etc. die deels geheel en deels gedeeltelijk worden herzien. En we doen mee met de gedeeltelijke herziening van de zorgstandaard DCD.
 - Balans zet in op verdere versterking van de informele zorg en positieve gezondheid zoals lotgenotencontact en ondersteuning vanuit ervaringsdeskundigheid. En wil zijn rol hierbij vergroten. Hiervoor willen we samenwerken met gemeenten en regionale netwerken. We hebben ons al aangesloten bij Netwerk SAMEN en de Alliantie Postieve Gezondheid NHN.

7. **Balans ontwikkelt zich verder als een *toekomstbestendige organisatie* met een gezonde en doelmatige bedrijfsvoering. De organisatie blijft financieel gezond, voert lopende processen en relevante processen doelmatig uit en bereidt zich voor op toekomstige ontwikkelingen en trends. In 2025 ligt de focus eind 2025 op de eerste inzichten en resultaten die in de loop van dit kalenderjaar zullen komen uit het actieplan van de veranderopgave (zie eerder).**
8. **In 2025 zal het huidige aanbod van taken en activiteiten doorgaan zoals voorheen. Met onder andere:**
 - De nieuwsbrief verschijnt 9 keer
 - 4 keer per jaar Balans Magazine en BalansKIDS voor onze leden
 - BalansAdvies kan gebeld worden door leden en niet-leden
 - Regionale afdelingen organiseren activiteiten en behartigen belangen in de regio
 - Leden kunnen bij Balans terecht voor buddysteun

Bijlage: Extern onderzoek PGO-support
Veranderplan impact en bereik